

**Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service**

Tilapäistä suojelua saavat

Oleskelulupainfo – aikuiset ja perheet

Tässä infossa saat tietoa seuraavista asioista

- Mitä tilapäinen suojelu tarkoittaa
- Mitä oikeuksia ja velvollisuuksia sinulla on
- Mitä palveluita voit saada
- Mistä saat lisätietoa ja apua

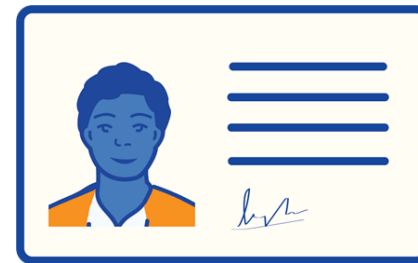

Sinulle on myönnetty tilapäistä suojelua

- Tilapäinen suojelu on tarkoitettu Ukrainasta sotaa pakeneville henkilöille.
- Lupa on tilapäinen ja se myönnetään enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan.
- Euroopan Unioni voi tarvittaessa pidentää tilapäisen suojelun myöntämistä. Tällöin Maahanmuuttovirasto jatkaa tilapäisen suojelun lupaasi.
- Jos sinulle myönnetään tilapäistä suojelua ja olet hakenut myös turvapaikkaa, turvapaikkahakemuksesi käsittely keskeytetään tilapäisen suojelun ajaksi.

Oleskelulupakortti ja henkilötunnus

- Saat pian päätöksen saamisen jälkeen oleskelulupakortin.
 - Tarvitset korttia usein esimerkiksi, kun asioit viranomaisten kanssa.
 - Työnteko-oikeutesi on merkitty oleskelulupakorttiin.
 - Kortista näet, mihin asti lupasi on voimassa.
 - Myös lapset saavat oman oleskelulupakortin.
 - Älä hukkaa korttia. Uuden kortin tilaaminen hävinneen tilalle on maksullista.
- Oleskelulupakorttiisi on merkitty henkilötunnuksesi.
 - Henkilötunnus on henkilökohtainen tunnistenumerosi Suomessa.
 - Jos oleskelulupakortissasi ei ole henkilötunnusta, sen rekisteröinti ei ole onnistunut, kun sinulle tehtiin päätös. Sinun pitää pyytää rekisteröintiä Digi- ja väestötietovirastosta. Saat päätöksen mukana ohjeen, mitä sinun pitää tehdä.

Oikeutesi palveluihin ja etuuksiin

- Saat tarvitsemasi sosiaali- ja terveystalvelut vastaanottokeskuksesta. Saat terveystalveluita samalla laajuudella kuin Suomessa vakituisesti asuvat.
- Jos sinulla on säännöllisiä tuloja tai varallisuutta, vastaanottokeskus voi periä sinulta majoituksesta sekä terveystalveluista asiakasmaksuja.
- Voit hakea kotikuntaa ja siirtyä vastaanottokeskuksesta kunnan palveluihin sekä saada Kelan etuuksia
 - jos sinulla on Suomessa vakituisesti asuva perheenjäsen tai
 - jos sinulla on ollut useampi oleskelulupa, joiden yhteenlaskettu kesto on vähintään vuoden.
 - Voit näissä tilanteissa kysyä neuvoa vastaanottokeskuksestasi.

Majoittuminen

- Kun olet saanut tilapäistä suojelua, voit asua vastaanottokeskuksessa tai järjestää asumisesi itse vastaanottokeskuksen ulkopuolella.
 - Et saa taloudellista tukea jos asut vastaanottokeskuksen ulkopuolella, eli keskus ei maksa esimerkiksi vuokraasi tai vesi- ja sähkölaskuasi.
 - Saat tarvitsemasi palvelut vastaanottokeskuksesta.
- Jos et voi jostain syystä voi jatkaa asumista itse järjestämässäsi asunnossa, voit aina saada majoituspaikan vastaanottokeskuksesta.
 - Yleensä voit saada paikan siitä vastaanottokeskuksesta, jossa olet kirjoilla.
 - Jos keskuksessasi ei ole tilaa tai keskuksesi ei järjestä majoituspalveluita, sinut ohjataan keskukseen, jossa on tilaa.

Vastaanottoraha

- Voit saada tarvittaessa vastaanottorahaa, jos et voi elättää itseäsi ja perhettäsi ansiotyöllä tai muilla tuloilla tai varoilla. Vastaanottoraha on samansuuruinen kuin turvapaikanhakijoilla.
- Vastaanottorahan lisäksi voit hakea täydentävää vastaanottorahaa sinun tai perheesi erityisiin tarpeisiin, kuten lasten harrastukset, opiskelu tai tietyt matkakulut.
- Jos asut yksityismajoituksessa, vastaanottokeskus ei korvaa sinulle asumiseen liittyviä mahdollisia kuluja (esim. vuokra, vesi- ja sähkömaksu).
- Vastaanottorahaa ei myönnetä automaattisesti, vaan sinun tulee hakea sitä. Saat ohjeet ja hakemuslomakkeen vastaanottokeskuksestasi.
- Sinulla on oikeus valittaa vastaanottorahapäätöksestä hallinto-oikeuteen. Valituksen voi tehdä omalla äidinkielellä ja toimittaa vastaanottokeskuksen johtajalle tai suoraan hallinto-oikeudelle.

Tulot ja varat vaikuttavat vastaanottorahaan

- Sinun pitää ilmoittaa kaikki mahdolliset tulosi ja varasi, kun haet vastaanottorahaa. Jos vastaanottorahaa on maksettu liikaa sen vuoksi, että olet tarkoituksella antanut vääriä tietoja tai salannut tietoja, saattaa asia johtaa rikosilmoituksen tekemiseen.
- Puolison tulot vaikuttavat vastaanottorahaan.
- Vähäiset tulot (esimerkiksi sukulaiselta saatu raha) eivät vaikuta vastaanottorahaan
 - Tämä voi olla enintään 50 €/kuukausi/henkilö, tai 100 €/kuukausi/perhe.
- Jos saat palkkaa yli 150 € kuukaudessa, vastaanottorahasi määrä pienenee.
- Jos tilanteessasi tapahtuu muutoksia, jotka voivat vaikuttaa vastaanottorahaasi (esimerkiksi aloitat työntöön), sinun tulee ilmoittaa asiasta vastaanottokeskukseen.

Työnteko

- Voit tehdä töitä ilman rajoituksia.
- Suomessa on tarvetta monenlaisille osaajille, mutta erityisesti tarvetta työntekijöille on seuraavilla aloilla:
 - IT-ala
 - sosiaali- ja terveyspalvelut
 - rakennusala
 - majoitus- ja ravintola-ala
 - teollisuus
 - siivous- ja kiinteistöpalvelut
- Useat ukrainalaiset ovat tehneet maa- ja metsätalouden kausityötä. Kun saat tilapäistä suojelua, voit tehdä myös kausityötä.

Muista oikeutesi työelämässä!

- Kaikkia Suomessa työtä tekeviä koskevat samat, lait, oikeudet ja velvollisuudet.
- Laissa ja työehtosopimuksissa säädetyt palkka- ja muut työehdot koskevat myös sinua.
- Työnvälittämisestä tai työpaikasta ei saa Suomessa periä maksua työnhakijalta.
- Sinulla on oikeus saada kirjallinen työsopimus tai ainakin kaikki työsuhteen keskeiset ehdot paperilla.
- Myös koeajalta pitää maksaa palkkaa. Työskentely tai työharjoittelu ilman palkkaa on mahdollista vain TE-toimiston työkokeilussa tai opiskeluun liittyvässä harjoittelussa.
- Jos sinua kohdellaan töissä asiattomasti, painostetaan huonoihin työehtoihin, seksiin tai rikoksiin työpaikkaa tai majoitusta vastaan, pyydä apua vastaanottokeskuksen henkilökunnalta tai muilta viranomaisilta.

TE-palvelut

- Jos haluat apua työllistymiseen, vastaanottokeskus ohjaa sinut työnhakijoita auttavaan TE-toimistoon.
- TE-toimisto neuvoo sinua työnhaussa ja voi tarjota työllistymistäsi edistäviä palveluita, esimerkiksi:
 - suomen tai ruotsin kielen kursseja
 - työnvälitystä
 - osaamiskartoituksen
 - työkokeilun.
- TE-palvelut ovat sinulle ilmaisia, jos ilmoittaudut työttömäksi työnhakijaksi.

Kotoutumiskoulutus

- TE-toimisto voi ohjata sinut kotoutumiskoulutukseen.
- Kotoutumiskoulutus on tarkoitettu aikuiselle maahanmuuttajalle.
 - Se tarjoaa sinulle mahdollisuuden oppia suomen tai ruotsin kieltä ja viestintätaitoja.
 - Saat myös tietoa, miten suomalaisessa yhteiskunnassa ja työelämässä toimitaan.
 - Saat henkilökohtaisen ammatillisen suunnitelman.

Muu suomen tai ruotsin kielen koulutus

- Voit opiskella suomea tai ruotsia myös kansalaisopistossa, kansanopistossa, kesäyliopistossa tai opintokeskuksessa.
- Koulutus on sinulle ilmaista, jos olet TE-toimiston asiakas ja koulutuksesta on sovittu TE-toimiston kanssa. TE-toimisto laatii sinulle kotoutumissuunnitelman, johon koulutus kirjataan.
- Jos et ole TE-toimiston asiakas, voit hakea kieliopintojen kuluihin täydentävää vastaanottorahaa.

Opiskelu

- Voit opiskella Suomessa ilman rajoituksia.
- Voit vapaasti hakea opiskelemaan ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen. Tilapäistä suojelua saavat henkilöt voivat hakea niihin samoin edellytyksin kuin Suomessa vakituisesti asuvat.
- Voit myös hakeutua vapaasti opiskelijaksi korkeakouluihin.
 - Suomessa on kahdenlaisia korkeakouluja, yliopistoja ja ammattikorkeakouluja.
 - Korkeakouluissa on yli 500 englanninkielistä tutkintoon johtavaa opiskelumahdollisuutta.
 - Lisäksi korkeakoulut tarjoavat erilaisia opiskelumahdollisuuksia tilapäistä suojelua saaville henkilöille.

Työ- ja opintotoiminta vastaanottokeskuksessa

- Jos majoitut vastaanottokeskuksessa etkä käy töissä tai opiskele kokopäiväisesti, sinulla on velvollisuus osallistua vastaanottokeskuksen järjestämään työ- ja opintotoimintaan.
 - Opintotoiminta tarkoittaa suomen- tai ruotsin kielen opetusta sekä osaa suomalaisen yhteiskunnan kurssista.
 - Työtoiminta on esimerkiksi siivousta tai pihatöitä.
 - Jos olet toistuvasti poissa työ- tai opintotoiminnasta ilman perusteltua syytä, voidaan vastaanottorahaasi vähentää.
 - Jos sinulla on hyväksytty syy olla pois toiminnasta (esimerkiksi sairaus), ei vastaanottorahaa vähennetä.
- Jos asut majoituksessa, jonka olet järjestänyt itse, sinulla ei ole velvollisuutta osallistua työ- ja opintotoimintaan. Voit kuitenkin osallistua toimintaan, jos haluat.

Lasten koulunkäynti

- 7-17-vuotiailla lapsilla on oikeus käydä peruskoulua ja 6-vuotiailla lapsilla oikeus osallistua esiopetukseen.
 - Peruskoulu ja sitä edeltävä esiopetus on maksutonta.
 - Opetuksessa käytettävät kirjat ja muut materiaalit ovat ilmaisia.
 - Jokaiseen esiopetus- ja koulupäivään kuuluu maksuton lämmin ateria.
 - Suomessa ei käytetä koulupukuja.
- Lapsi, joka ei osaa suomea tai ruotsia, aloittaa usein koulun tai esiopetuksen niin kutsutussa valmistavassa opetuksessa. Valmistavan opetuksen tavoitteena on oppia suomea tai ruotsia ja samalla myös muita oppiaineita.
- Vastaanottokeskus auttaa tarvittaessa sinua hakemaan lapselle koulupaikkaa.

Lasten varhaiskasvatus

- Voit hakea alle 6-vuotiaalle lapsellesi kunnalta varhaiskasvatuspaikkaa.
- Kunnan pitää järjestää varhaiskasvatuspaikka lapselle, kun vanhemmat käyvät töissä tai opiskelevat tai kun varhaiskasvatuksen arvioidaan tukevan lapsen hyvinvointia ja oppimista.
- Suomessa varhaiskasvatuksessa korostetaan leikin kautta oppimista.

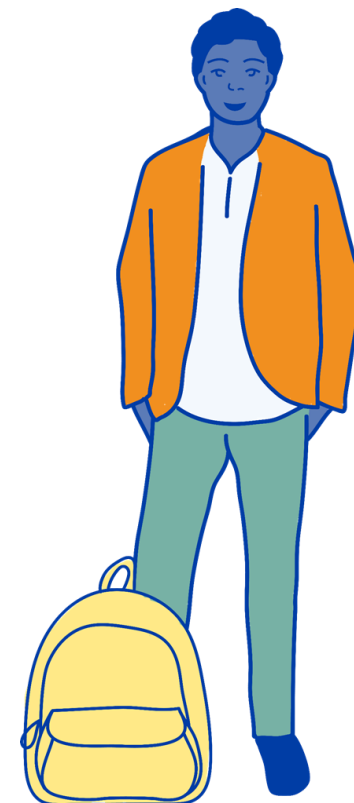
Matkustaminen

- Kun sinulla on oleskelulupa ja voimassa oleva passi, voit matkustaa Schengen-maissa viisumivapaasti enintään 90 päivää. Schengen-maiden ulkopuolella matkustusaikaa ei ole rajoitettu.
- Oleskelulupasi ei peruunnu automaattisesti, jos matkustat muualle.
- Kun matkustat, sinulla pitää olla oleskelulupakortti ja passi mukanasasi.
- Ilmoita vastaanottokeskukseen, jos olet poissa yli viikon. Ulkomaille matkustamisella voi olla vaikutusta saamiisi vastaanottopalveluihin.
 - Esimerkiksi jos olet ulkomailla yli 7 päivää kuukauden aikana, saat vastaanottorahaa vain niiltä päiviltä, kun olet Suomessa.
- Huomaa! Jos olet hakenut myös turvapaikkaa ja poistut Suomesta, Maahanmuuttovirasto tekee turvapaikkahakemukseesi raukeamispäätöksen eli hakemuksesi käsittely päättyy.

Suomesta poistuminen ja luvan peruuttaminen

- Voit vapaasti palata kotimaahasi tai poistua Suomesta johonkin toiseen maahan.
- Jos et aio palata Suomeen, jos haluat voit peruuttaa tilapäisen suojelun lupasi.
 - Voit peruuttaa lupasi ilmoittamalla asiasta vastaanottokeskukseesi tai Maahanmuuttovirastoon.
- Ilmoita aina vastaanottokeskukseesi, jos aiot poistua Suomesta.

Muista nämä asiat

- Kerro vastaanottokeskukselle osoitteesi ja puhelinnumerosi. Ilmoita heti, jos ne muuttuvat.
 - Päätös ja oleskelulupakortti lähetetään ilmoittamaasi osoitteeseen.
 - Vastaanottokeskuksen pitää tarvittaessa pystyä tavoittamaan sinut puhelimitse.
- Osallistu tapaamisiin ja infoihin, joihin sinut kutsutaan. Saat niissä tärkeää tietoa oleskeluluvastasi ja sinulle kuuluvista palveluista.

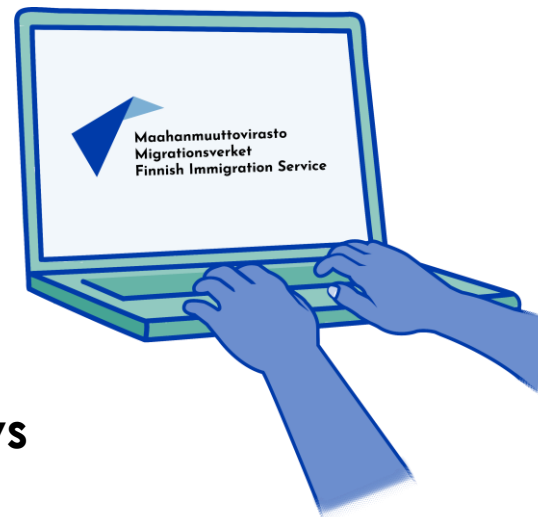
Lisätietoa

- Maahanmuuttoviraston verkkosivut: migri.fi
 - Ukrainankielinen osio: migri.fi/ukraina/ukr
- Maahanmuuttovirasto sosiaalisessa mediassa:
 - Facebook: @Maahanmuuttovir
 - Telegram: @MaahanmuuttovirUK
 - Ukrainankielinen koonti hyödyllisistä linkeistä:
linktr.ee/maahanmuuttovir.ukraina
- **Opetushallitus** ja **Study In Finland** -palvelu tarjoavat tietoa Suomessa opiskelusta.
 - opintopolku.fi
 - [Information on study opportunities in Finland for those fleeing Ukraine \(studyinfinland.fi\)](https://studyinfinland.fi)

Lisätietoa

- **TE-palvelut** opastavat työn hakemisessa ja tarjoavat työllistymispalveluja: www.te-palvelut.fi
- Työhausta löytyy tietoa myös muun muassa **Ukrainalaisten yhdistys Suomessa** –yhdistyksen verkkosivuilta: ukrainians.fi/uk/jobs/
- **Työsuojeluviranomainen (AVI)** valvoo työpaikkoja sekä antaa neuvontaa työsuhteeseen, työturvallisuuteen, työ syrjintään ja epäasialliseen kohteluun liittyvissä asioissa.
 - [Opas: Ulkomaalaisena työntekijänä Suomessa \(tyosuojelu.fi\)](http://tyosuojelu.fi)
 - Voit lukea oppaan muun muassa ukrainaksi, englanniksi ja venäjäksi.

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

**Voit aina kysyä lisää omasta
vastaanottokeskuksestasi**

